

4

Przegląd i znaczenie płazów

Cele lekcji: Zdobędziesz informacje na temat zróżnicowania budowy i trybu życia płazów. Poznasz gatunki płazów występujących w Polsce, a także źródła ich zagrożeń i sposoby ochrony. Dowiesz się, jakie znaczenie mają płazy w przyrodzie i dla człowieka.

Na dobry początek

1 Płazy dzielą się na trzy grupy ze względu na różnice w budowie zewnętrznej.

Przyjrzyj się poniższym zdjęciom, a następnie uzupełnij zdania odpowiednimi nazwami gatunków płazów.

traszka

marszczelec

żaba

_____ ma wydłużone ciało oraz przednie i tylne kończyny jednakowej długości. Ma ogon, dlatego należy do **płazów ogoniastych**.

_____ ma kończyny tylne dłuższe od przednich oraz krępe ciało pozbawione ogona, dlatego należy do **płazów bezogonowych**.

_____ ma silnie wydłużone ciało, które jest podzielone na segmenty. Nie ma kończyn, dlatego należy do **płazów beznogich**.

2 Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących płazów. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

1.	Wszystkie dorosłe płazy są zwierzętami drapieżnymi.	P	F
2.	Płazy są przeważnie aktywne za dnia.	P	F
3.	Zmysł wzroku jest u płazów bardzo dobrze rozwinięty.	P	F

- 3 Ania, Basia i Tomek rozmawiali o różnych gatunkach płazów, które udało im się zaobserwować.

Przeczytaj wypowiedzi dzieci, a następnie pod każdą z nich zapisz nazwę przedstawianego gatunku płaza.

Gdy byłam w górach, spotkałam płaza o jaskrawym żółto-czarnym ubarwieniu. Tata nie pozwolił mi go dotykać, ponieważ jego skóra wytwarza jad.

W ogrodzie na krzewie widziałem płaza o intensywnie zielonym kolorze. Jego palce były zakończone przylgami, dzięki którym płaz był przyczepiony do powierzchni liścia.

Grzbiet tego płaza był cały chropowaty. Gdy podeszłam blisko, płaz przewrócił się na brzuch, pokazując pomarańczowe, intensywne plamy.

- 4 Na zdjęciach przedstawiono gatunki dwóch płazów bezogonowych: ropuchę i żabę. Zaznacz, na którym zdjęciu jest ropucha, a na którym – żaba. Uzasadnij swoją odpowiedź.

5 Podaj cztery argumenty przemawiające za tym, że płazy należy chronić.

6 Uzupełnij tabelę dotyczącą zagrożeń i sposobów ochrony płazów.

Zagrożenia	Działania ochronne
Osuszanie zbiorników wodnych, w których rozmnażają się płazy.	
Zanieczyszczanie zbiorników wodnych.	
	Budowanie tuneli, które biegną pod autostradami.

Zapamiętaj !

- Wśród płazów wyróżniamy płazy ogoniaste (między innymi traszki i salamandry), płazy bezogonowe (między innymi żaby, ropuchy, kumaki, rzekotki) oraz płazy beznogie (na przykład marszczelce).
- Dorosłe płazy odżywiają się niewielkimi zwierzętami, na przykład owadami, ślimakami. Same stanowią natomiast pokarm dla drapieżnych gadów, ptaków i ssaków. To dlatego płazy są ważne dla utrzymania równowagi w przyrodzie.
- Płazy mają duże znaczenie dla człowieka: pomagają w walce ze szkodnikami roślin uprawnych oraz wskazują na stan czystości środowiska. Ponadto mogą być także pożywieniem dla ludzi.
- Ochrona płazów polega między innymi na dbaniu o zbiorniki wodne, w których zwierzęta te odbywają gody.
- Niektóre płazy, w tym wszystkie żyjące w Polsce, są objęte ochroną gatunkową.